

ΟΜΙΛΙΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΙΣΝ, κ. ΑΝΔΡΕΑ ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

23.2.2017

ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Κύριε Πρόεδρε, Κύριε Πρόεδρε της Κυβέρνησης, Αγαπητοί φίλες και φίλοι,

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος (εκ του οποίου οι συνάδελφοι μου κύριοι Σπύρος Νιάρχος, Γιώργος Αγουρίδης και Heini Murer βρίσκονται μαζί μας σήμερα -ο Φίλιππος Νιάρχος λυπάται αλλά δεν μπόρεσε να έρθει) αλλά και όλων μας στο Ίδρυμα, σας καλωσορίζουμε και σας ευχαριστούμε που μας τιμάτε με τη παρουσία σας στη σημερινή γιορτή παράδοσης του Κέντρου Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (ΚΠΙΣΝ) στη Ελληνική Πολιτεία, στην Ελληνική Κοινωνία, σε όλους εσάς. Το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος σήμερα γίνεται και επισήμως ΔΙΚΟ ΣΑΣ!

Έχω πολλές λοιπόν σκέψεις να μοιραστώ μαζί σας, και πράγματι δεν ξέρω από πού να αρχίσω.....ας αρχίσω με λίγα λόγια για την ιστορία του χώρου στον οποίο βρισκόμαστε. Σύμφωνα με τους αρχαιολόγους εδώ βρισκόταν μια από τις σημαντικότερες νεκροπόλεις της Αττικής κατά την αρχαϊκή εποχή, διπλά στο πρώτο λιμάνι της αρχαίας Αθήνας πριν το 492 π.Χ. Τα πρόσφατα ευρήματα που βρέθηκαν κατά την κατασκευή του ΚΠΙΣΝ πριν από περίπου ένα χρόνο -80 άτομα με δεσμά στα χεριά που παραπέμπουν σε βίαιο θάνατο και εικάζεται ότι συνδέονται και με το Κυλώνειο Άγος τον 7^ο π.Χ. αιώνα, αναφέρθηκαν σαν από τα σπουδαιότερα αρχαιολογικά ευρήματα του περασμένου χρόνου ανά τον κόσμο. Στον χώρο αυτό, το Ίδρυμά μας βρίσκεται σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού για να καλύψουμε όλα τα έξοδα για την κατασκευή μουσειακού χώρου. Τον 19^ο αιώνα η ευρύτερη περιοχή ονομάζεται «βοϊδολιβάδο» καθώς εδώ έβοσκαν αγελάδες ανάμεσα στα βαλτοτόπια του Φαληρικού Δέλτα. Φθάνουμε στον 20^ο αιώνα με τον φημισμένο υπόδρομο από το 1925 ως το 2003, και μετά...

Μετά... το Ίδρυμά μας το οποίο κληροδότησε ο θεός μου και εκλιπών το 1996 Σταύρος Νιάρχος, γεννήθηκε την ίδια χρονιά και άρχισε να δραστηριοποιείται ανά την υφήλιο γενικότερα και φυσικά και στην Ελλάδα ειδικότερα. Και εδώ να πω ένα μεγάλο ευχαριστώ στον Ιδρυτή μας Σταύρο Νιάρχο. Απλά αν δεν ήταν ο Σταύρος Νιάρχος ούτε εμείς, ούτε το ΚΠΙΣΝ θα υπήρχαν σήμερα, απλά. Το Ίδρυμά μας λοιπόν ανάμεσα στις άλλες πολλές κοινωφελείς δράσεις του άρχισε να συζητά για κάποιο 'μεγάλο' αυτοτελές έργο που θα μπορούσε να προσφέρει στην Ελληνική Κοινωνία. Και σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα η ιδέα του ΚΠΙΣΝ 'έκατσε'. Το 2007 υπογράψαμε το Προσύμφωνο Συνεργασίας, το 2009 η συνεργασία κυρώθηκε με σχετικό νόμο από την Βουλή των Ελλήνων, το 2011, και μόλις προτού μετατραπεί ο χώρος σε εργοτάξιο, πραγματοποιήσαμε μια παρουσίαση του έργου από τον αρχιτέκτονα Renzo Piano στον χώρο που βρίσκεται σήμερα η Αγορά.

Το ΚΠΙΣΝ λοιπόν άρχισε να κατασκευάζεται το 2012. Ένα έργο που το είχαμε εσωτερικά ονομάσει το «τριπλό» έργο, καθώς εκτός από το καινούργιο σπίτι της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος (που έρχεται σχεδόν ακριβώς 114 χρόνια μετά την απόφαση της 26^{ης} Φεβρουαρίου 1903 να παραδοθεί η οικοδομή της Βαλλιανείου Βιβλιοθήκης προς το Δημόσιο, το υπέροχο νεοκλασικό των Χάνσεν και Τσίλλερ στην οδό Πανεπιστημίου) και εκτός και της Εθνικής Λυρικής Σκηνής, φτιάχτηκε και ένα πάρκο, το Πάρκο Σταύρος Νιάρχος έκτασης σχεδόν 200 στρεμμάτων, ένα πάρκο, που όσον αφορά το ΚΠΙΣΝ, είναι σχεδόν εξίσου σημαντικό όσο και οι δύο φορείς-πυλώνες του Πολιτισμού μας.

Και τώρα, 10 χρόνια μετά το Προσύμφωνο Συνεργασίας, 5 χρόνια μετά την έναρξη κατασκευής του, το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος παραδίδεται εξ' ολοκλήρου στην Ελληνική Πολιτεία, στην Ελληνική Κοινωνία. Σήμερα γίνεται ΔΙΚΟ ΣΑΣ!

Το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, προϋπολογισμού €620 εκ. σας παραδίδεται πλήρως εξοπλισμένο, πλήρως εξοφλημένο και με χιλιάδες αναμνήσεις φορτωμένο... Σας παραδίδεται ένα Κέντρο

Πολιτισμού με τις υψηλότερες ποιοτικές, περιβαλλοντικές και λειτουργικές προδιαγραφές. Σας παραδίδεται με εμπιστευμα €20 εκ. Σας παραδίδεται με τη δέσμευσή μας, εφόσον το ΚΠΙΣΝ 'τρέχει' σωστά, να συνεχίσουμε να το βοηθάμε οικονομικά με δωρεά της τάξεως των συνολικά €50 εκ. για τα επόμενα 5 χρόνια, €25 εκ. για την ενίσχυση του προγραμματισμού, παραμένοντας ενεργά συμμετοχοί (ξέχωρα από τα προγράμματα αυτά καθαυτά της Εθνικής Βιβλιοθήκης και Λυρικής Σκηνής), και €25 εκ. για την κάλυψη των λειτουργικών εξόδων του. Επίσης, το Ίδρυμά μας έχει δωρίσει για την μετακόμιση της Εθνικής Βιβλιοθήκης και της Λυρικής Σκηνής από €5 εκ. στον κάθε οργανισμό για την ομαλή μεταφορά τους στο ΚΠΙΣΝ. Να υπενθυμίσω ότι η Εθνική Βιβλιοθήκη θα συνεχίσει να υπάγεται στο Υπουργείο Παιδείας και η Λυρική Σκηνή στο Υπουργείο Πολιτισμού, ενώ ολόκληρο το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος θα υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομικών που θα είναι και ο θεσμικός ιδιοκτήτης του, για λογαριασμό όμως πάντα της ελληνικής κοινωνίας, του πραγματικού ιδιοκτήτη.

Το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος από την πρώτη στιγμή έφεξε σαν λαμπερό αστέρι. Αυτό από μόνο του δεν έγινε τυχαία. Σκληρή δουλειά, άψογες συνεργασίες σε όλα τα επίπεδα και σε συνεχή ροή, κοινό όραμα και κοινός στόχος. Όλα τα παραπάνω οδήγησαν σε ένα πανέμορφο δημιούργημα που φτιάχτηκε εδώ στον εγκαταλελειμμένο χώρο του Φαληρικού Δέλτα. Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τόσους πολλούς συνεργάτες που μοιράστηκαν το όραμά μας και ταξίδεψαν μαζί μας σε αυτό το ταξίδι της Ιθάκης μας... Τον καταπληκτικό άνθρωπο, αρχιτέκτονα και πιστό φίλο της Ελλάδας, τον Renzo Piano και τους συνεργάτες του εκτός και εντός Ελλάδας (την Betarplan), την κατασκευαστική κοινοπραξία Salini Impregilo-Tέρνα, τις αρχιτεκτόνισσες του Πάρκου, Deborah Nevins και την «δικιά» μας Έλλη Παγκάλου, τους συνεργάτες μας και project manager Faithful & Gould, την ομάδα από το Ίδρυμά μας με καθοδηγητή τον αγέρωχο Θόδωρο Μαραβέλια, την ομάδα στελέχωσης του Κέντρου Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος καθοδηγούμενη αρχικά από τον Γιάννη Τροχόπουλο και στη συνέχεια από τον Δημήτρη Πρωτοψάλτου, τους εκατοντάδες εργάτες που εργάστηκαν ακατάπαυστα στο εργοτάξιο αυτά τα τελευταία 5 χρόνια, και τόσους πολλούς άλλους...ένα τεράστιο ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ! ΕΔΩ ΠΑΡΑΚΑΛΩ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΤΟΥ ΚΠΙΣΝ ΝΑ ΣΗΚΩΘΕΙ ΟΡΘΙΑ ΓΙΑ ΝΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΟΥΜΕ ΚΑΙ ΝΑ ΤΗΝ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΣΟΥΜΕ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΥΠΕΡΟΧΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ ΠΟΥ ΜΑΣ ΕΧΟΥΝ ΧΑΡΙΣΕΙ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ.

Και ένα ακόμη μεγαλύτερο ευχαριστώ στους συναδέλφους μου, συνεργάτες μου, φίλους μου, στο Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, στη δεύτερή μου οικογένεια. Είναι μέρος και τρόπος ζωής. ΠΑΡΑΚΑΛΩ ΟΛΟΥΣ ΟΣΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ ΝΑ ΣΗΚΩΘΟΥΝ ΟΡΘΙΟΙ, ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ!

Και τώρα οι ανησυχίες... Τα παρακάτω είναι μόνο μερικά από τα ηλεκτρονικά μηνύματα που έχουμε λάβει το τελευταίο καιρό:

«η αρχή του τέλους»

«ήρθε η ώρα που όλοι φοβόμασταν»

«θα βγάλω φωτό να θυμάμαι το πριν και το μετά»

«και τώρα θα αρχίσει η παρακμή»

«πραγματικά με θλίβει το γεγονός ότι γίνεται παράδοση στο ελληνικό δημόσιο. Δεν έχω καμία εμπιστοσύνη και καμία ελπίδα ότι το ελληνικό δημόσιο μπορεί να διαχειριστεί σωστά το ΚΠΙΣΝ»

«Αναρωτιόμουν... αν το ΔΣ του Ιδρύματος έχει αντιληφθεί ότι κάθε πράγμα που περνάει στα χέρια του Ελληνικού Δημοσίου, καταστρέφεται. Γιατί το στολίδι της Αθήνας να αφευθεί σε τέτοια χέρια; Θα ήταν καλό κατά τη γνώμη μου, να μην παραχωρηθεί το Κέντρο Πολιτισμού στο Δημόσιο, για να μην καταλήξει ένα εγκαταλελειμμένο, απεριποίητο κτήριο. Παρακαλώ, παρόλο που είμαι 15 ετών, λάβετε υπόψη σας το email μου».

---και ένα τελευταίο: «Γιατί βρε καλοί μου άνθρωποι; Πρώτη φορά έρχεστε στην Ελλάδα»;

Για αυτό το τελευταίο να πω μόνο ότι ο Σταύρος Νιάρχος ήρθε το 1956 και με την υπογραφή σύμβασης με το Δημόσιο ξεκίνησε μια από τις μεγαλύτερες ναυπηγοκατασκευαστικές μονάδες στην Ευρώπη, τα Ελληνικά Ναυπηγεία Σκαραμαγκά, τα οποία απασχολούσαν παραπάνω από 5.000 εργαζομένους, και το 1985, σχεδόν 30 χρόνια μετά, κρατικοποιήθηκαν, και οι περισσότεροι ξέρουν τι απέγινε...

Έχουμε έρθει στην Ελλάδα, αλλά ακόμη ΠΙΣΤΕΥΟΥΜΕ!

Οι περισσότερες ανησυχίες είναι εύλογο να υπάρχουν, και καλό να υπάρχουν ανησυχίες, μόνο που καμιά φορά γίνονται αφορμή για παραλήρημα και παράλυση. Ίσως να βοηθήσει το διάβασμα του ποιήματος του Καβάφη «Περιμένοντας τους βάρβαρους», που τελειώνει με τους στίχους:

*«Γιατί ενύχτωσε κ' οι βάρβαροι δεν ήλθαν.
Και μερικοί έφθασαν απ' τα σύνορα,
και είπανε πως βάρβαροι πια δεν υπάρχουν.
Και τώρα τι θα γένουμε χωρίς βαρβάρους.
Οι άνθρωποι αυτοί ήσαν μια κάποια λύσις.»*

Ο Leonard Cohen, φίλος και τακτικός επισκέπτης της χώρας μας, πέθανε πρόσφατα. Είχε μιλήσει για το ρήγμα, τη χαραμάδα που υπάρχει παντού και μέσω της οποίας μπαίνει το φως. Έτσι και τώρα, το λαμπρό αστέρι του Κέντρου Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος δεν χρειάζεται να λάμψει ακόμη πιο έντονα μέσα στο σκοτάδι της απελπισίας, αρκεί να γίνει το ίδιο το ρήγμα αυτό μέσω του οποίου θα μπει το φως της ελπίδας για ένα δημιουργικό και καλύτερο αύριο.

Το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος ανήκει τυπικά στην εκάστοτε Κυβέρνηση, αλλά πραγματικά ανήκει σε όλους τους Πολίτες. Και να θυμηθούμε τα λόγια του Προέδρου Ομπάμα από αυτό το βήμα πριν από 3,5 περίπου μήνες, όταν είπε:

«Αλλά πάνω από όλα, έχουμε χρέος στην Ελλάδα, γιατί μας χάρισε την αλήθεια, την πίστη ότι ως άτομα έχουμε την ελεύθερη βούληση, το δικαίωμα και την ικανότητα να κυβερνούμε τους εαυτούς μας, καθώς εδώ, πριν από 25 αιώνες, στους βράχους αυτής της πόλης δημιουργήθηκε μια νέα ιδέα: η Δημοκρατία και το Κράτος. Το κράτος, η ισχύς της διακυβέρνησης, προέρχεται από τον δήμο, δηλαδή από τον λαό. Η έννοια ότι είμαστε πολίτες και όχι δούλοι. Ότι είμαστε οι πυλώνες της κοινωνίας. Ότι έχουμε την ιδιότητα του πολίτη, με δικαιώματα, αλλά και ευθύνες. Όλες αυτές είναι έννοιες που γεννήθηκαν εδώ. Σε αυτήν τη γη».

Στη συνέχεια ανέφερε:

«Είμαι βέβαιος ότι αν επιμείνετε στην προσπάθειά σας, όσο δύσκολη κι αν είναι, η Ελλάδα θα ζησει καλύτερες ημέρες. Διότι αυτή η θαυμάσια αίθουσα και το Κέντρο- το σύμβολο του Πολιτισμού και της ανθεκτικότητας της Ελλάδας-, μας θυμίζουν πως, όπως ακριβώς η δύναμη και η αποφασιστικότητά σας, σας επέτρεψαν να ξεπεράσετε μεγάλες αντιξοότητες στον ρου της Ιστορίας σας, τίποτα δεν μπορεί να κάμψει το ηθικό του Ελληνικού λαού».

ΠΙΣΤΕΥΟΥΜΕ, πιστεύουμε γιατί κερδίσαμε το στοίχημα, το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος το αγκάλιασε θερμά ο απλός κόσμος. Ενδεικτικά να αναφέρω ότι από τις εκδηλώσεις τον περασμένο Ιούνιο και μετέπειτα όταν το ανοίξαμε μετά το δεκαπενταύγουστο, το έχουν επισκεφθεί περί τις 760.000 επισκέπτες, περί τις 25.000 κατά μέσο όρο κάθε εβδομάδα, υπερβαίνοντας κάθε λογική προσδοκία, παρόλο που δεν υπάρχει ακόμη δημόσια συγκοινωνία προς το ΚΠΙΣΝ. Και έχουν ήδη εγγραφεί σχεδόν 50.000 Μέλη. Έτσι μπορεί και η κάθε Κυβέρνηση, και τώρα και στη συνέχεια στις επόμενες δεκαετίες να συνεχίσει να κερδίζει το ίδιο στοίχημα, έχοντας σαν μόνο στόχο, ξεπερνώντας κομματικά, πολιτικά, ιδιωτικά συμφέροντα, το καλό του έργου για το καλό της Ελληνικής Κοινωνίας. Άμα φορέσουμε όλοι, δύσκολο καμιά φορά να

χωρέσουμε όλοι στο ίδιο νούμερο αλλά όχι αδύνατο, την βαριά γαλανόλευκη φανέλα της Εθνικής Ελλάδας, τα όνειρα γίνονται πραγματικότητα. Και το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος μπορεί να αποτελέσει παράδειγμα συνεργασίας και αποτελεσματικότητας για όλη τη χώρα, αρκεί να το πιστέψουμε όλοι μας. ΠΙΣΤΕΥΟΥΜΕ, γιατί σε 70 συνεδριάσεις Κυβερνητικών Επιτροπών στις οποίες συμμετείχαμε τα τελευταία 8 χρόνια μαζί με την τοπική αυτοδιοίκηση της Καλλιθέας και τους εκπροσώπους της Εθνικής Βιβλιοθήκης και της Λυρικής Σκηνής κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου (μάλιστα η 70^η πραγματοποιήθηκε σήμερα το μεσημέρι), με εκπροσώπους από τα αρμόδια υπουργεία 8 διαφορετικών Κυβερνήσεων, υπήρξε άριστη συνεργασία σε όλους τους τομείς. Αν πράγματι μοιραστείς το όραμα, τα πάντα γίνονται.

Πολλοί σήμερα μιλούν για έργα που δημιουργούνται με τη συνεργασία του ιδιωτικού και δημοσίου φορέα. Το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος αποτελεί ένα από τα καλύτερα τέτοια παραδείγματα ανά την υφήλιο. Ευχαριστούμε όλους τους Πρωθυπουργούς και τις Κυβερνήσεις τους για την άψογη συνεργασία όλα αυτά τα χρόνια. Ειδικότερα, να ευχαριστήσω τον Πρωθυπουργό και τους συνεργάτες του για την άψογη συνεργασία αυτούς τους τελευταίους μήνες κατά τη διάρκεια της τελικής μετάβασης. ΠΙΣΤΕΥΟΥΜΕ, γιατί όταν υπάρχουν σωστές συνεργασίες με κοινούς στόχους και χωρίς κρυφές ατζέντες τα όνειρα γίνονται πραγματικότητα. Αλλά και μια δική μου ανησυχία....πιο πολύ κρυφό μου όνειρο....Όλοι μας που ασχοληθήκαμε με αυτό το όνειρο που έγινε πραγματικότητα θέλουμε να ελπίζουμε ότι ο μέχρι τώρα τρόπος λειτουργίας του ΚΠΙΣΝ θα συνεχίσει με παρόμοια νοοτροπία και με παρόμοιους στόχους. Το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος μπορεί να αποτελέσει το παράδειγμα για το πώς η χώρα ολόκληρη μπορεί να πάει μπροστά..... και όχι το αντίθετο.

Το Ίδρυμά μας θα συνεχίσει το ταξίδι μας για την Ιθάκη...και θα συνεχίσει να προσφέρει όπου και όσο μπορεί. Από το 1996 μέχρι σήμερα, μετά από 20 χρόνια ζωής, έχουμε προσφέρει σχεδόν 2 δισεκατομμύρια δολάρια σε 111 χώρες. Στην Ελλάδα έχουμε βοηθήσει με δωρεές ύψους πάνω από 1.1 δισεκατομμυρίων ευρώ. Και συνεχίζουμε....Είμαστε κοντά στο να ανακοινώσουμε τις λεπτομέρειες για τη δωρεά μας στο ΕΚΑΒ που αφορά την αναβάθμιση του επιχειρησιακού κέντρου της Αττικής, την προμήθεια 143 καινούργιων ασθενοφόρων, δηλαδή το 22% του συνολικού στόλου, τα οποία θα διατεθούν σε όλες τις περιφέρειες της χώρας καθώς και στα νησιά Αιγαίου και Ιονίου, καθώς και την κάλυψη για πλήρη συντήρηση των ασθενοφόρων οχημάτων για 8 χρόνια που αποτελεί και τον μέσο χρόνο ζωής τους.

Τελειώνοντας, ένα μεγάλο ευχαριστώ στον φίλο Τζανέτο Αντύπα που μας άφησε πολύ πρόωρα πριν λίγες μέρες, για όλα όσα έκανε στη ζωή του για τους συνανθρώπους του...Τζανέτο, καλό ταξίδι...Και κάτι πιο ευχάριστο, ευχόμαστε στην Δάφνη Ματζιαράκη και στον Κυριάκο Παπαδόπουλο καλή τύχη την Κυριακή στα Όσκαρ αντιπροσωπεύοντας ό,τι καλύτερο διαθέτει η Ελληνική μας ψυχή μέσα από το ντοκιμαντέρ 4.1 Μίλια.

Και συνεχίζουμε.....και ΠΙΣΤΕΥΟΥΜΕ..... και με κατάθεση ψυχής, ελπίδας, και αγάπης, ΣΑΣ ΠΑΡΑΔΙΔΟΥΜΕ το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος.

Σας ευχαριστούμε.